

Publ. leen den 26. Martij.
1699

CAREL by der Gratie Godts Coninck van Castillien, van Leon, van Arragon, van byde Sicilien, van Hierusalem, van Portugael, van Navarre, van Grenade, van Toleden, van Valencien, van Gallicien, van Maillotquen, van Seville, van Sardinien, van Cordube, van Corsique, van Murcie, van Jaen, vande Algarben, van Algezire, van Gibraltar, vande Eylanden van Canarien, vande Iudien soo Orientale als Occidentale, vande Eylanden ende vasten Lande der Zee Oceane; Aertshertoghe van Oostenryck; Hertoghe van Bourgogne, van Lottryck, van Brabant, van Limbourgh, van Luxembourg, van Gueldre ende van Milaenen; Grave van Habsbourg, van Vlaenderen, van Arthois, ende van Bourgogne; Palsgrave van Thirol, van Henegauw ende van Naemen; Prince van Swave; Marckgrave des Heylighs Ryckx van Roomen; Heere van Salines ende van Mechlen, ende Dominateur in Asien ende in Affricken. Alloo by de Wetten van het gemeyn Recht, by d'Edicten der Souvereyne Princen deser Landen, ende by diverse Locale Costuymen, alle toeren van Waegh-spelen verboden zyn, ende datter geene actie en valt voor het gene men door eenigh Waegh-spel soude hebben verloren, gelijk als zyn de Caert ende Teerlingh-spelen, de welke des niet-tegenstaende tegenwoordigh soo in't gebruyck zyn by alle soorten van Perfoonen sonder onderscheydt van qualiteyt, professie ofte sexe, dat die de welke hun tot dese Waegh-spelen begeven, dickwils risqueren groote notable sommen, procederende van het Patrimonie dat hunne Voor-ouders met groote forge ende aerbeydt hebben by-een vergaedeert, ende hun hebben achtergelaeten soo tot hun eerlijck onderhoudt ende subsistentie, als van hunne naercomelingen ende representanten, de welke door het ongeluck van dieghelijcke Waegh-spelen de selve comen te verminderen ende seer dickwils op eene oft twee uren tydts gans comen te verliezen, tot hunne totale disreputatie, verminderinge ende verdert van hunne familien ende van hun eygen selven, gaende seer dickwils, het gene zy op dese maniere comen te verliezen, in handen van die de welke geene patrimonien nochte middelen van onderhoudt oft subsistentie en hebben, ende zyn perfoonen die hun van langer handt hebben geneert met vele loofe trecken, archlistigheden ende bedrigeryen in het Spel te gebruycken, die andere seer dickwils niet en connen bemerken: ende aenmerckende dat dese tegenwoordige debauchen ofte ontbondenheiten in het Waegh-spel comen te geschieden ende te regneren bysonderlijcken in publicke Huysen, alwaer men de drancken van Caffé, Thé, Sorbette, Chocolate ende dieghelijcke Liqueurs verkoopt, alwaer de Vergaedingen tot dieghelijcke Waegh-spelen worden gehouden, ende alwaer door eene publicke debauche, het Jongh-volck, ende andere meerder-jaeige, getrouwt ende ongetrouwt by een comen, ende alwaer oock de vremdelingen aen-comen professie maekende van Spelen, ende besittende alle looze trecken van het Spel, bysonderlijck in desen tydt als wanneer alle Waegh-spelen vanden Teerlinck ende Caerte seer strengelijcke zyn verboeden in Vranckryck ende in andere omlygende Coninckrycken ende Staeten, sy hier hun profyt ende voordeel in het Spel comen te soecken: Wy, om hier inne te versien, als wescnde eene sacke van seer schaedelijck ende peryckeleus gevolgh, hebben, (by advys van onsen Secreten Raede, ende ter deliberatie van onsen seer-lieven ende seer-beminden goeden Broeder, Cosyn ende Neve MAXIMILIAEN EMANUEL, door Godts genade Hertogh van opper ende neder-Beyeren, ende vanden opper-Palz, Palz-Grave vanden Rhyn, Groot Schencker des H. Rycks ende Keurvorst, Landt-Grave van Leichtenbergh, Gouverneur van onse Neder-Landen, &c.) verboden, ende verbieden by dese aen alle onse Onderdaenen, Innewoonders van desen Lande, ende Vremdelingen die in de selve worden bevonden, van wat Conditie sy zyn, Geestelijcke, van Staet, Militaire, Borgers, ende alle andere, het Caert-spel genoemt de Bafette, Pharaon, Lansknecht, Berland, ende andere van stoeften ende Verhoogen, als mede het Teerlinck-spel genoemt Ra:ffel, Paldix ende dieghelijcke, op pene dat de Overtreders deser sulken wesen insaem ende berooft van hunne Chargen ende publicke Ampren, Militaire oft andere, ende dat ieder van de gene die sulken hebben gespelt, sal vervallen in d'Amende van het vier-dobbel van't gene hy sal hebben gewonnen ofte verloren door het Spel, d'een hellicht voor den Aenbrenger, ende d'ander hellicht voor den Officier exploitant.

Wy verbieden oock aen alle Inne-woonders van desen Lande, Borgers ofte geen Borgers zynde, in hun Huys t'onfangen eenigh Gefelschap ofte Vergaedinge, om te Speelen, ofte om Caffé, Thé, Sorbette, Chocolate ofte dieghelijcke Liqueurs te drincken, op pene van bannissement voor vyf jaeren uyt de Provincie hunder wooninge, ende op d'amende van vyf hondert guldens voor ieder contraventie.

Wy verbieden desgelijcken aen alle Herbergiers ende Cabarettiers plaetse te verleenen, ofte Caerten oft Teerlingen te geven om te spelen de voorsyde Spelen, op de voorsyde pene van Bannissement, ende van d'Amende van vyf hondert guldens.

Boven de voorsyde penen Wy verclaren, in conformiteyt van het gemeyn Recht, ende van d'Edicten der Princen onse Voorfaeten, dat vande voorsyde Waegh-spelen niet en is geresulteert voor het gepasseerde, ende niet en sal mogen resulteren voor het toe-comende eenige Obligatie nochte in Rechte, nochte in't Point van Eere.

Wy Verbieden aen een-ieder de selve te betalen, ende verclaren dat alle Obligatien ofte Wissel-brieven resulterende uyt de voorsyde Spelen sulken wesen nul ende van geender weerden, al waer't soo dat in de gesyde Obligatien ofte Wissel-brieven geene mentie daer van en waere gemackt.

Wy gebiedien bovendien aen alle Vremdelingen die in dese Landen geen Militair oft ander employ en hebben, de welke hun met de voorsyde Waegh-spelen sulken hebben bemoeyt, van sich te vertrecken uyt de Landen onser gehoorfaemheyt, binnen acht dagen naer de publicatie deser, op pene van tot hunnen coste, ende met gewapender handt geleydt te worden tot op de frontiere, om daer uyt te vertrecken, ende van arbitrairelijcken versien te worden tot hunnen laste, volgens den eyfch vande sacke.

Ontbieden daeromme ende bevelen aen Onse seer-lieve ende getrouwe die Hooft-Présidenten ende Luyden van onsen Privéén, ende grooten Raeden, Cancellier ende Luyden van onsen Raede van Brabant, Gouverneur, Président ende Luyden van onsen Raede van Luxembourg, Gouverneur, Cancellier ende Luyden van onsen Raede in Gelderlandt, Président ende Luyden van onsen Raede in Vlaenderen, Groot Baillieu van Henegouwe ende Luyden van onsen ordinarijschen Raede tot Bergen, Gouverneur, Président ende Luyden van onsen Raede tot Namen, Schauterth tot Mechelen, ende aen alle andere onse Justiciers, Officiers, ende Onderfaeten wien dit raecken sal ende ieder van hun in't besonder ende soo hem dit raecken ende aengaen sal, dat sy dese onse Ordonnantie van stonden aen ende sonder uyt-stel doende publiceren inde forme ende op de ghewoonelijcke plaetsen, procederen ende doen procederen tegens de overtreders ende ongehoorsaeme, by d'executie van de penen ende amenden hier vooren vermeld, sonder verdragh, gunste, oft dissimulatie; van des te doen en datter ancleeft, gheven Wy hun volle macht, autoriteyt ende sonderlinghe bevel, Ontbieden ende bevelen aen allen ende een-ighelijcken, dat sy dit doende hun verstaen ende nerstlijcken gehoorfaemen. WANT ONS ALSOO GHELIJFT. Ghegeven in onse Stadt Brusselle den 6. Meert van't jaer ons Heeren 1699. ende van onse Rycken het vier-en-dertighsten. Was geparapheert, Cox. vi. Op de pleycke stont gheschreven, By den Coninck in synen Raede, ter absentie vanden Audiencier geteekent J. B. van Erp. Ende was geseghelt met den grooten Segel van Syne Majesteit in rooden wasse uythangende in dubbelen steerte van parkement.

Handwritten notes in the left margin, partially obscured and difficult to decipher.

Exentfeste ende Gelycke vromme omme
Lieu befindere

Sij seynden aen se. De neffensgaende
exemplaren van 's placcaet, of ordonnan.
van sijne ma. vanden 6 loopende monab
verbederde alle soorden van waeghspeel
als yn caerte, ende teerlinge speelen ende
weggaederinghen tot Drincken van Gofe,
sre p. 's ordonnerende in naeme, ende
van avegen sijne ma. als Hertogh van belay
de woort ordonnantie daerleech te doere
publiceren ende oeffigen in alle plaatsen
iwer jurisdictie, daer men wijt xopinghen
ende affipien gewoon is te doen, ende gelycke
m'ituelick te doen observeren naer haer
form, ende in houd, procedernde ende
doende procederen begende oienteder
ende ongehoorsaeme bij Executie der

penet. enoe amei ven oaeoy gestaluet
Sonder dissimilatie, conuentione of
günshwes onz verkwisende oeu lēnse
in se hūts wanden Amogenden tot
Aizernunden i o mecat 1699 ra: ^{nt}

Stadthouder Landtaer ende
Raeden van sijner ma.
Griecrainde Storie des
Vorstendom by Gelech
Ferdinand van Selu

St. H. van
St. H. van

St. H.